

Toprak Ana Özeti

Toprak Ana Romanı Hakkında Kısaca Bilgi

Asıl adı İlk Öğretmen Toprak Ana olan ve ülkemizde **Toprak Ana** olarak bilinen romandan alınmıştır. Cengiz Aytmatov bu eserinde savaşın acılarını evrensel bir yaklaşımla ele almış ve insan ruhunun savaşa tepkisini dile getirmiştir. Bunda yazarın savaş yıllarını yaşamasının da etkisi vardır. Yazarın Cemile adlı hikâyesini Fransızcaya çeviren ünlü şair Louis Aragon (Luyis Aragon) “dünyanın en güzel aşk hikâyesi” ifadesini kullanarak Aytmatov’un edebî gücünü ortaya koymuştur.

“Toprak Ana” romanı, çevre konularını ele alan bir çevre romanıdır. Roman, insanların doğal kaynakları nasıl tükettiği, bu kaynakların tükenmesinin sonuçları ve insanların doğayla olan ilişkileri üzerinde odaklanır.

Roman, doğal hayatın ve insanların doğayla olan ilişkisini anlatmak için birçok farklı hikaye ve karakteri içerir. Örneğin, roman, insanların doğal kaynakların tüketimi sonucu doğan çevresel zararları anlatır. Ayrıca, insanların insanlar arasındaki ilişkilerinin doğayı nasıl etkilediğini ve insanların doğal dünyaya olan bağlantılarının ne kadar önemli olduğunu araştırır.

Romanın öncelikli amacı, insanların doğal dünyayla uyumlu yaşaması gerektiğine dikkat çekmektir. Roman, insanların doğal dünyaya karşı saygı göstermeleri ve onu tüketmeden önce düşünmeleri gerektiğini anlatır. Aynı zamanda, insanların insanlar arasındaki ilişkilerinin doğal dünyayı nasıl etkilediğine dikkat çeker ve insanların birbirlerine yardım etmelerinin önemi hakkında fikir verir.

Genel olarak, “Toprak Ana” insanların doğal dünyaya ve insanlar arasındaki ilişkilere dair önemli mesajlar verir ve insanların doğal dünyayla uyumlu yaşaması gerektiğine dikkat çeker.

Toprak Ana Özeti

Tolgonay, bir Kırgız annedir. İL Dünya Savaşı’nda eşini ve üç oğlunu kaybeder. Tolganay, savaş öncesi eşi Suvankui ile çiftçilikle geçinen muttu bir çifttir. On yedi yaşındayken Suvankui ile evlenmiştir. Suvankui, çalışkan bir çiftçidir. Onun oğlu Kasım da çalışkan ve güçlü bir gençtir. Çiftin diğer çocuklarından biri olan Maysafbeg, eğitim görmek için şehre gitmiştir. Küçük çocukları Caynak ise diğer kardeşlerine göre daha rahat büyümüştür. Kasım, sevdiği kız Afıman’fa evlenir fakat bu sırada savaş başlayınca baba Suvankui, Kasım ve Maysaibeg savaşa zorla götürülür. Caynak da bir mektup bırakıp gönüllü olarak savaşa katlim Evin tüm işleri Tolgonay’a kafir. Bir süre sonra Suvankui ile Kasım’ın ölüm haberi gelir.

Aşağıda okuyacağınız 8. bölüm. Tolgan ay1 ın dinlenmeye bırakılmış bir tarlanın yanına gelip kendisine yakın gördüğü Toprak Ana’yla dertleşmesinin yer aldığı bölümdür.

— Toprak Anal Toprak Anal Söyle bana, Suvankui gibi, Kasım gibi evlatlarına kıyarlar da dağlar niçin göçüp yerin dibine batmaz? O iki can, baba-oğul, bu toprağın öz çocukları, soylu çocuklarıydı. Bilinmeyen eski çağlardan beri bu toprakları yoğuran, işleyen insanlardır. Dünyayı besleyen, sulayan

onlardır. Savaş çıkınca bu toprakları savunmak için asker olup ön safta çarpışan onlardır. Savaş olmasaydı. Suvankul ve Kasım neler neler yapacaktı bir düşün. Onların emeklerinin ürünü olan nimetlerden nice nice insan yararlanacaktı. Nice tarlalar ekilecek, nice nice buğday üretilcekti.

Onlar da başkalarının çalışmasından, üretmesinden ödülleri bin kat olarak alacaklar, yaşamının sevincini, mutluluğunu tadacaklardı. Söyle bana Toprak Ana, gerçeği söyle: İnsanlar savaşmadan yaşayamazlar mı?

— Çok güç bir soru sordun Tolgonay. Nice nice milletler savaş sonunda yok olup gittiler, nice nice şehirler yanıp kül oldu ve toprak olarak üzerimde insan ayağının izini görmek için yüzyıllarca beklediğim çağlar oldu. İnsanlar ne zaman bir savaş başlatacak olsa, onlara şöyle diyordum: “Durun! Kan dökmeyin!”. Şimdi de tekrar ediyorum: “Ey dağların, denizlerin öbür tarafındaki insanlar, siz ki mavi göğün altında yaşıyorsunuz, savaş neyinize gerek? Ben toprağım, bana bakın! Ben herbiriniz için ayniyim ve siz de benim gözümde eşitsiniz. Benim için önemli olan sizin sözleriniz değildir. Ben sizin dostluğunuza muhtacım, çalışmanıza, beni işlemenize! Saban izine bir çekirdek, bir tohum tanesi atın, size yüz katını vereyim, küçük bir fidan dikin kocaman bir çınar vereyim! Evler kurun, temel olayım! Çoğalın, hepinize güzel bir barınak olayım! Derinim, yükseğim, büyüğüm, ucum bucağım da yok... Hepinize yeterim ben...” Sen de bana insanlar savaşmadan yaşayamaz mı diyorsun Tolgonay. Bu bana bağlı değil ki. Siz insanlara, niyetinize, irade ve bilgeliğine bağlı.

— Sevgili Toprak Ana, savaş, en çalışkan evlatları, en usta sanatçıları öldürüyor. İşte bunun için ben hayatım boyunca bu cinayetlerden, bu katliamdan nefret ettim, savaşa karşı geldim. İnsanlar savaş yolunu kapatabilirler ve bunu yapmak zorundadırlar diyorum.

— Savaş olunca benim acı çekmediğimi mi sanıyorsun Tolgonay? Çok, çok acı çekiyorum savaşlarda. Ölen köylülerin güçlü kollarını özleyorum hep. Tohum eken evlatlarımı yitirmiş olduğum için hep ağlıyorum. Onlar hiç gelmeyecek: Suvankul, Kasım ve ölen bütün öteki askerler hiç gelmeyecek. Ben, işlenmeden, ekilmeden bekledikçe, ya da yetiştirdiğim buğdaylar toplanmadan oldukları yerde kaldıkları zamanlar, o gelmeyenleri çağırırım: “Nerdesiniz çiftçilerim? Nerelerdesiniz? Haydi, kalkın gelin, yardım edin bana! Boğuluyorum, ölüyorum evlatlarım... Yetişin, kurtarın beni!” derim. Ah, ah Suvankul çapasını kavrayıp gelebilse, Kasım biçerdöveriyle, Caynak arabasıyla çıkagelselerdi!.. Ama sesime ses vermiyorlar.

— Bu güzel sözlerin için sana teşekkür ederim Toprak Ana. Biliyorum, sen de onlar için üzülüyor, onları hasretle anıyorsun. Tıpkı benim gibi onlar için gözyaşı döküyorsun. Sağ ol toprak ana, sağ ol!

Tolgonay ve gelini Aliman, bütün zorluklara rağmen çok mücadele ederler, cepheye erzak gönderirler. Bu sırada Maysalbeg de Almanlara ait bir cephaneyi havaya uçururken can verir. Ölümünden önce annesine yazdığı mektup aşağıda verilmiştir.

“... Görüyorsun ya anacığım, zaman geçince benim doğru hareket ettiğimi daha kolay anlıyorsun. Evet anam, emin olmalısın ki oğlun şerefli davrandı. Her şeye rağmen, yüreğimin ta içinin içinde, pek açığa vurmadığım şu düşünceler hep kalacaktır: ‘Ah küçüğüm, sevgili oğlum, bu dünyayı kendi isteğinle nasıl bırakıp gidersin? Ben seni bunun için mi doğurdum?’ diyeceksin. Evet anam, bir ana olarak bana hesap sormaya her zaman hakkın var. Ama sana bu sorunun cevabını çok sonra tarih verecektir. Benim şimdi söyleyebileceğim şundan ibaret: Savaşı biz istemedik ve biz başlatmadık. Bu savaş, herkesi canevinden vuran çok büyük bir felakettir. Bu canavarı devirip etkisiz hale getirmek için kanımızı dökmemiz, canımızı feda etmemiz gerekiyor. Aksi halde insanlığa layık olmayız. Benim idealim savaş kahramanı olmak değildi, ben daha mütevazı bir amaç seçmişim: Bir öğretmen olmak istiyordum. Candan istediğim şey öğretmen olmaktı. Ama, beyaz tebeşir ve cetvel yerine, elime asker tüfeği almak zorunda kaldım. Bunun sorumlusu da ben değilim. Yaşadığımız devir böyle istedi. Çocuklara bir defa bile ders vermek nasip olmadı bana.

Bir saat kadar sonra, vatan için görevimi yapmak üzere buradan gideceğim. Bu gidişin dönüşü

olmayacak. Sağ olarak dönmeyeceğim. Hücum başladığı zaman birçok arkadaşımın hayatını kurtarmak için gidiyorum. Halk adına, zafer adına, insan için güzel olan her Şey adına gidiyorum.

Bu benim son mektubum, son sözle-rimdir. Anacığım! Bin defa, binlerce defa hep sana, senin ana yüreğine sığınacağım, sana sonsuza kadar borçlu kalacağım.

Seni umutsuzluklara düşürdüğüm için bağışla beni anacığım. Beni anlamanı da istiyorum. Benim fedakrlık duygum, hayat okulunda yoğrularak pekişti. Bu benim, öğretmenleri olmak istediğim çocuklara da ilk ve son dersimdir. Ben gönüllü olarak gidiyorum, insanlara böyle büyük bir armağan sunabildiğim için de gururluyum.

Ağlama anacığım ağlama. Hiç kimse ağlamasın.

Gözyaşı dökmenin zamanı değil artık.

Beni bağışla anacığım. Elveda.

Elveda dağlarım, elveda Ala-tav... Ah bilseniz sizi ne kadar çok seviyorum!"

(...)

Savaş biter, askerler evlerine dönerler. Caynak'tan haber alınamaz. Bir süre sonra onun da ölüm haberi aileye ulaşır. Afiman'la Tofgonay acılara katlanarak yaşam mücadelesine devam ederler. Af iman, doğum sırasında hayatını kaybeder. Tofgonay, adını Canbofat koyduğu torununu büyütür. Sık sık Toprak Anayla konuşmaya devam eder.